

Атанас, братът на поета, разказва в спомените си:

“Всеки ден сутрин правехме посещение на Тодор Александров — живееше той на ул.”Патриарх Евтимий”, там беше и Протогеров. Тодор го информираше по политиката: често оставаха насаме и си приказваха надълго и нашироко. Разбирах, че македонците държаха жива връзка с него, взимаха неговото мнение и неговия съвет по всички въпроси, които го интересуваха...”³²

За международния авторитет, който е имал Яворов, са показателни думите на големия македонски революционер и теоретик Христо Матов, когато научава, че поетът, отчаян от слепотата си, търси оръжие, за да сложи край на живота си: “И сяп да остане, той пак ще твори, а и ще бъде полезен на революционното дело. Само като се знае, че е в редовете на организацията, това е достатъчно за пред чуждия свят.”³³

Неизбежната развръзка настъпва. На 16/29 октомври 1914г. Яворов приключва и последния акт от своята лична трагедия. Този път куршумът е свършил безупречно своята работа. Предварително изпитата отрова е била напълно излишна.

За съвременниците на Яворов остава тайна кой му е дал смъртоносното оръжие. Съществувало е убеждението, че това е сторил Тодор Александров. Спомените на Милан Матов, битолския войвода, публикувани през 1989г., за пръв път хвърлят нова светлина по този въпрос. В тях се подчертава, че револверът Яворов е получил от четника Никола Гулев, син на известния македонски революционер Пито Гули.

Доказателство, че Тодор Александров се е борил за живота на своя идеен и сърдечен приятел и, че е желаел да му бъде осигурена възможност да твори, е писмото му до прокурора на Апелативния съд — Станишев, един месец преди края на Яворов, в което го обвинява, че не е сторил необходимото делото на Яворов да се разгледа бързо и безпристрастно, за да може да му бъде отпусната пенсия.

След смъртта на Яворов Владимир Василев написва статията “Истината за Яворов”, с която изпълнява желанието му:

“Ако има пет души, за които истината значи нещо, да изяснят

32. Крачолов, А. *Спомени*. В: Спомени за П.К. Яворов..., с. 369.

33. Матов, М. *Яворов беше рядко ценен деец на македонското революционно движение*. В: Спомени за П.К. Яворов..., с. 125.